

ÅRSRAPPORT 2015

Dansk Skoleforening
for Sydslesvig e.V.

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Påtegninger	
Ledelsespåtegning.....	2
Den uafhængige revisors erklæringer.....	3-4
Generelle oplysninger om foreningen	
Generelle oplysninger om foreningen.....	5
Ledelsesberetning	
Hoved- og nøgletal.....	6
Ledelsesberetning.....	7-16
Årsregnskab 1. januar - 31. december	
Anvendt regnskabspraksis.....	17-19
Resultatopgørelse.....	20
Balance.....	21
Pengestrømsopgørelse.....	22
Noter.....	23-30

LEDELSESPÅTEGNING

Direktionen og styrelsen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 1. januar - 31. december 2015 for Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af foreningens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2015.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler, ligesom det er vores opfattelse, at vi har taget skyldige økonomiske hensyn ved foreningens forvaltning.

Årsrapporten indstilles til Fællesrådets godkendelse.

Flensborg, den 1. marts 2016

Direktion

Lars Kofoed-Jensen

Styrelsens medlemmer:

Udo Jessen
Formand

Birgit Jürgensen-Schumacher
Næstformand

Michaela Bumann

Per Kristian Gildberg

Søren Harnow Klausen

Anne Kristine Hahn

Jytte Nickelsen

Michael Otten

Andreas André Pastorff

Lars Petersen

Michael Sørensen

Oluf Hoppe

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRINGER

Til ledelsen af Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V.

PÅTEGNING PÅ ÅRSREGNSKAB OG LEDELSESBERETNING

Vi har revideret årsregnskabet for Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2015. Årsregnskabet omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse og noter. Årsregnskabet og ledelsesberetningen udarbejdes efter bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget (regnskabsbekendtgørelsen).

Ledelsens ansvar for årsregnskabet og ledelsesberetningen

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsen, og en ledelsesberetning, der indeholder en retvisende redegørelse i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsen. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab og en ledelsesberetning uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Herudover er det ledelsens ansvar, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet og ledelsesberetningen på grundlag af vores revision. Vi har udført vores revision i overensstemmelse med danske revisionsstandarder og god offentlig revisionsetik. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet og ledelsesberetningen ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet og ledelsesberetningen. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet og ledelsesberetningen, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for foreningens udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede, samt for udarbejdelse af en ledelsesberetning, der indeholder en retvisende redegørelse, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af foreningens interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet og ledelsesberetningen.

Revisionen omfatter desuden en vurdering af, om der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRINGER

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af foreningens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2015 i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsen, samt at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsen. Det er endvidere vores opfattelse, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Supplerende oplysning om forståelse af revisionen

Foreningen har som sammenligningstal i resultatopgørelsen for regnskabsåret 2015 medtaget det af styrelsen godkendte resultatbudget for 2015. Resultatbudgettet har ikke været underlagt revision.

UDTALELSE OM LEDELSESBERETNINGEN

Vi har gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Herning, den 1. marts 2016

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Klaus Grønbæk Jakobsen
Statsautoriseret revisor

GENERELLE OPLYSNINGER OM FORENINGEN

Foreningen	Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. Stuhrsalle 22 D-24937 Flensburg Telefon: 0461 5047 0 Telefax: 0461 05047 137 Hjemmeside www.skoleforeningen.org Dansk Skoleforening for Sydslesvig har hjemsted i Flensburg.
Styrelsen	Formand, Udo Jessen Næstformand, Birgit Jürgensen-Schumacher Michaela Bumann Per Kristian Gildberg Søren Harnow Klausen Anne Kristine Hahn Jytte Nickelsen Michael Otten Andreas André Pastorff Lars Petersen Michael Sørensen Oluf Hoppe
Direktion	Lars Kofoed-Jensen
Revision	BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab Birk Centerpark 30 7400 Herning
Pengeinstitutter	Union Bank AG Grosse Str. 2 D-24937 Flensburg Sydbank Postboks 235 6200 Aabenraa

HOVED- OG NØGLETAL (1.000 euro)	2015	2014	2013	2012	2011
Resultatopgørelse					
Indtægter i alt.....	110.228	107.759	103.445	98.920	97.152
Heraf:					
Tilskud fra Undervisningsministeriet...	53.528	52.794	51.833	49.132	50.219
Tilskud fra Landet Slesvig-Holsten.....	37.093	36.891	35.529	30.237	27.818
Tilskud fra Berlin.....	0	0	0	3.500	3.500
Omkostninger vedr. drift i alt.....	109.603	107.714	103.441	99.435	95.534
Driftsresultat før finansielle poster.....	625	45	4	-515	1.618
Finansielle poster i alt.....	-61	-9	21	78	67
Årets resultat.....	564	35	25	-437	1.685
Balance					
Anlægsaktiver i alt.....	151.834	159.956	153.175	154.172	152.960
Omsætningsaktiver i alt.....	16.955	17.613	25.932	22.633	17.323
Balancesum.....	168.789	177.569	179.107	176.805	170.283
Egenkapital ultimo.....	64.089	63.438	63.318	63.261	63.697
Hensatte forpligtelser i alt.....	862	711	3.636	3.188	3.220
Langfristet gæld i alt.....	93.076	101.357	100.383	101.186	96.101
Kortfristet gæld i alt.....	10.764	12.063	11.770	8.981	7.265
Pengestrømsopgørelse					
Driftens likviditetsvirkning i alt.....	2.342	2.300	5.652	3.249	5.221
Investerings likviditetsvirkning i alt..	-5.834	-10.054	-2.191	-4.342	-2.507
Finansierings likviditetsvirkning i alt.....	2.371	1.010	-829	5.080	1.002
Pengestrøm, netto.....	-1.121	-6.744	2.632	3.987	3.716
Regnskabsmæssige nøgletal					
Overskudsgrad.....	0,5	0,0	0,0	-0,4	1,7
<i>(driftsresultat før ekstraordinære poster i % af indtægter)</i>					
Likviditetsgrad.....	157,5	146,0	220,3	252,0	238,5
<i>(omsætningsaktiver i forhold til kortfristet gæld)</i>					
Soliditetsgrad.....	38,0	35,7	35,3	35,8	37,4
<i>(egenkapital i % af aktiver ultimo)</i>					
Finansieringsgrad.....	61,3	63,4	65,5	65,6	62,8
<i>(langfristet gæld i % af materielle anlægsaktiver)</i>					
Elevoplysninger:					
Antal børn daginstitutionsområdet [1].	2.212	2.115	2.088	2.088	2.074
Antal elever 1.-10. klasse [2].....	5.027	5.042	5.074	5.053	5.054
Antal elever gymnasieområdet [2].....	690	673	664	622	613
Antal elever skolefritidsordninger [1]..	784	780	747	696	687
Antal årsværk:					
Antal årsværk daginstitutionsområdet [1].....	344	310	291	284	282
Antal årsværk 1.-10. klasse [2].....	453,49	452,86	455,93	453,25	453,10
Antal årsværk gymnasieområdet [2]....	96,40	92,80	96,67	90,50	91,40
Antal årsværk skolefritidsområdet [1]..	37,66	37,21	34,86	32,33	30,60

[1] årsgennemsnit

[2] pr. 1. september

LEDELSESBERETNING

Efterfølgende beretning omfatter undervisningsområdet, daginstitutionsområdet og voksenundervisningsområdet. I beretningen beskrives de overordnede målsætninger for områderne samt krav, mål og målopfylgning, der er aftalt mellem Skoleforeningen og Sydslesvigudvalget i Resultataftalen for 2015.

Foreningens hovedaktiviteter og overordnede faglige resultater

Danske Skoleforening for Sydslesvig e.V. har til formål at drive dansk pædagogisk virksomhed for det danske mindretal i Sydslesvig og for de med mindretallet samarbejdende frisere. Foreningens virksomhed er en del af det danske folkeliv i Sydslesvig. Foreningens daginstitutioner, skoler, skolefritidsordninger og voksenundervisning tjener den danske befolkningsdel. Institutionernes opgave er at føre børn, unge og voksne ind i dansk sprog og kultur. Sproget i foreningen og i dens institutioner er dansk.

Undervisningsområdet

Skolesystemet organiseres og skolearbejdet tilrettelægges på en sådan måde, at skolerne som anerkendte skoler ("staatlich anerkannt") er berettiget til at give karakter, gennemføre oprykningstilbud og afholde eksamina efter de for tilsvarende offentlige skoler gældende bestemmelser med de samme kvalifikationer og retsvirkninger, som kan opnås i tilsvarende offentlige skoler i Slesvig-Holsten.

Foreningens sigte er desuden at fremme elevernes bevidsthed om samhørighed med den danske befolkningsdel i Sydslesvig og med det danske folk. Samtidig har foreningen den opgave at dygtiggøre eleverne til at leve og virke i det tyske samfund.

Skoler med 1.-10. årgang

Skoleforeningen driver 45 skoler.

Undervisnings sproget er dansk i alle fag, undtagen i fremmedsprog og i faget tysk, der undervises på modersmålsniveau fra 1. klassetrin. I de forgangne år har Skoleforeningen drevet 46 skoler. Undervisningen på Ladelund-Tinningsted Danske Skole er sat i bero for at imødekomme forældrenes ønske om at få deres børn undervist på Læk Danske Skole på baggrund af et lavt elevtal på skolen.

Skolerne er underlagt tysk skolelov, og der er 9 års skolepligt. Skolerne følger den slesvig-holstenske skolestruktur med en grundskole fra 1.-4. klassetrin, fællesskole fra 5.-9. hhv. 10. klassetrin. Ved otte skoler er der tilknyttet hjælpeskoleklasser fra 1.-9. klassetrin. Skoleforeningens læseplaner tager udgangspunkt i tilsvarende danske og slesvig-holstenske læseplaner.

På fællesskolerne afsluttes skolegangen efter 9. henholdsvis 10. klassetrin. Eleverne kan opnå oprykning til den gymnasiale overbygning.

Skoleforeningen udbyder videreuddannelseskurser i eget regi, og den benytter sig af eksterne kursusudbydere fortrinsvis i Danmark og her i særlig grad professionshøjskolernes efter- og videreuddannelses tilbud.

LEDELSESBERETNING

Gymnasieområdet

De gymnasiale overbygninger er placeret på fællesskolerne ved Duborg-Skolen i Flensborg og A. P. Møller Skolen i Slesvig. I gymnasiets overbygning gives en fortsat almindelig undervisning, som tillige giver det nødvendige grundlag for videregående studier. De gymnasiale overbygninger er statslig anerkendte ifølge den slesvig-holstenske skolelov og fører til "allgemeine Hochschulreife" i Tyskland og samtidig en dansk studentereksamen. Skoleforeningens læseplaner tager udgangspunkt i tilsvarende danske og slesvig-holstenske læseplaner.

Udover de nævnte fællesskoleafdelinger, tilføjer de øvrige danske fællesskoler i Sydslesvig elever til gymnasiernes overbygning efter en fastlagt struktur med to gymnasiedistrikter. Undervisningen i gymnasiets overbygning er struktureret som profilgymnasium med udgangspunkt i skoleloven for Slesvig-Holsten. Eleverne vælger en profil for deres skolegang på gymnasiet. Med baggrund i Styrelsens beslutning om, at mindretallets unge skal have samme tilbud, som eleverne i den offentlige skole, tilbydes der på A. P. Møller Skolen og Duborg-Skolen undervisning i samtlige fem profiler, den sproglige, den naturvidenskabelige profil, den samfundsfaglige, den æstetiske profil og idrætsprofilen.

Daginstitutionsområdet

Skoleforeningen driver 56 daginstitutioner, som varierer meget i størrelse, og som omfatter institutioner med mellem én til seks grupper, det vil sige 20 til 120 børn. Efterspørgslen på vuggestuepladser er stadig stigende og Skoleforeningen har i de forløbne år særligt sat fokus på udbygningen af tilbuddene til børn i alderen under tre år. Aktuelt tilbyder 30 og dermed mere end halvdelen af alle daginstitutioner pladser til netop denne aldersgruppe. Ligeledes viser der sig et voksende behov blandt familierne om, at dagtilbuddet tilbyder en forlænget åbningstid. I dag råder derfor i alt 33 daginstitutioner over tilbuddet. Tilbuddet varierer aktuelt mellem en halv time og op til to daglige timer meråbning. Samtidigt iagttager vi, at forældrene i skolefritidsordningerne udtrykker et udvidet pasningsbehov, som også omfatter skolernes ferie. De første ferieåbninger blev søsat i løbet af i år, og vi satser på at udvide tilbuddet i de kommende år.

Det pædagogiske arbejde i daginstitutionerne bygger på Skoleforeningens formålsparagraf, de pædagogiske læreplaner, retningslinjerne for dagtilbud i delstaten Slesvig-Holsten og det forpligtende sprogarbejde med obligatorisk sprogregistrering og -vurdering. Skoleforeningen sætter løbende fokus på en vedvarende opkvalificering af det pædagogiske personale i daginstitutionerne, heriblandt videreuddannelse af institutionernes ledende medarbejdere. Der udbydes løbende et omfattende internt kursusprogram, der suppleres med eksterne kursustilbud fra især professionshøjskolerne og konsulentfirmaer i Danmark.

Voksenundervisningsområdet

Jaruplund Højskole

Jaruplund Højskole har en vedtægtsbestemt profil, som definerer et kursustilbud, der grundlæggende er almindelig voksenundervisning til fremme af dansk sprog og kultur i Sydslesvig. Samtidig har højskolen til opgave at udbrede kendskabet til det danske mindretal og grænselandets historie ud over at øge kendskabet til vores tyske nabo og fastholde en dansk-nordisk samhørighedsfølelse.

Folkeoplysende virksomhed ved "Dansk Voksenundervisning i Sydslesvig"

Dansk Voksenundervisning i Sydslesvig har til opgave at tilbyde folkeoplysende undervisning for voksne i emner og fag af interesse til gavn for egen personlig udvikling.

Voksenundervisningens øverste organ er et repræsentantskab, som består af repræsentanter for danske organisationer og institutioner i Sydslesvig, samt for de med disse samarbejdende frisere. Blandt repræsentantskabet vælges et voksenundervisningsnævn på 7 medlemmer, som fungerer som forretningsudvalg for repræsentantskabet.

Administrativt og budgetmæssigt er den danske voksenundervisning placeret under Dansk Skoleforening for Sydslesvig, der ansætter administrationssekretæren for voksenundervisningen. I 2016 viderefører Dansk Voksenundervisning i et samarbejde med Skoleforeningen og SSF et pilotprojekt, hvor unge familier tilbydes et familiekursus på dansk. Dette projekt har hidtil været en stor succes med lange ventelister. En midtvejsevaluering tyder altså på at projektet har ramt et rigtigt og eftertragtet koncept.

LEDELSESBERETNING

Krav, mål og målopfyldning aftalt mellem Skoleforeningen og Sydslesvigudvalget i Resultataftalen for 2015

Centralforvaltningens opgaver er lagt ind under undervisningsområdet. På voksenundervisningsområdet er der for året 2015 ikke aftalt specielle krav og mål.

Opgave	Resultatkrav 2015	Resultatmål 2015	Status på målopfyldelsen	Opfyldelsesgrad pr. 31. december 2015
--------	-------------------	------------------	--------------------------	---------------------------------------

Undervisningsområdet

Etableringen af et rejsekontor ved Skoleforeningen	Vi samler alle aktiviteter vendt mod/fra Danmark (ferierejser, uge 45-47, klassevenskaber, efterskoleaktiviteter, lejrskoleaktiviteter, skolerelateret informationservice om Sydslesvig). Arbejdsopgaven koordineres med Grænseforeningen.	I skoleåret 2015/16 starter rejsekontoret	Rejsekontoret er startet. Der er blevet udarbejdet et kommissoriumsforslag vedr. sommerferierejsen, der skal drøftes i september med Grænseforeningen.	Opfyldt
Inklusion	Inklusionspraksis på daginstitutions- og skoleområdet skal evalueres.	Der skal udarbejdes en beskrivelse af vores inklusionspraksis og beskrivelsen skal evalueres med henblik på evt. tiltag.	Inklusionspapiret er blevet drøftet med en feed-back-gruppe bestående af ledere og skal nu færdiggøres til	Delvist opfyldt. For at kunne evaluere indsatsen har vi vurderet, at det var vigtigt, at have en inklusionspolitik man kunne holde den nuværende indsats op imod. Dette har forsinket processen.
Undervisningsdifferentierings - kursus	Underviserne dygtiggøres i at arbejde med undervisningsdifferentiering, herunder fastlæggelse af læringsmål.	Der gennemføres modulkurser i undervisningsdifferentiering i skoleåret 2015/16. Der er plads til 90 kursister.	På kurset "Pædagogisk praksis i skolen - differentiering i fagene 5.-10. klasse" er der pt. optaget 69 deltagere. Kurset starter i september.	Opfyldt
Sprog og læsning - læseindsats 2015	Læseindsatsen fra 2014 fortsætter. Team- læs (koordineringsgruppen af læseindsatsen) kan fortsætte udviklingen af den målrettede læseindsats og støtten til skolernes læsekoordinatorer.	Der afholdes to netværksmøder for skolernes læsekoordinatorer med evaluering af skolernes læsekoncepter. Der afholdes en læsefestival i skoleåret 2015/16. Mål og handleplaner for Sprog og Læsning for 7.-10. klassetrin laves. Overordnet mål for læseindsatsen er en forbedring af læseresultaterne på hvert klassetrin (2.-5.) i forhold til gruppelæseprøveresultatet fra 2013.	Netværksmøderne er afholdt. Målene for sprog og læsning 0-6 år er udarbejdet og sendt til høring. Samme gælder for målene for 7.-10. klassetrin. Læsehandleplanerne afleveres d. 30. juni 2015. Der afholdes en læsekoordinatorkonference i november, hvor læsehandleplanen evalueres. Team Læs og de øvrige fagkonsulenter tilbyder en pædagogisk dag i faglig læsning i fællesskole-distrikterne i foråret 2016 samt en læsefestival i 2017. Begge ting er i planlægningsfasen. Der er vedtaget en ny Fælles Evaluering på læse og staveområdet med start næste skoleår, som erstatter de centralt stillede prøver. Skoleåret 2015-2016 er et pilotår for ny Fælles Evaluering.	Opfyldt
Sprog og læsning - Sprogfolder	Der udarbejdes en ny sprogfolder.	Sprogfolderen skal være sendt ud til alle forældre.	Sprogfolderen er sendt ud til alle forældre.	Opfyldt

LEDELSESBERETNING

Opgave	Resultatkrav 2015	Resultatmål 2015	Status på målopfyldelsen	Opfyldelsesgrad pr. 31. december 2015
Sprog og læsning - videregående sprogkursus fra 0-6 år	Der oprettes et videregående sprogkursus fra 0-6 år	26 pædagoger gennemfører kurset.	Kurset afsluttes den 28.5. 2015. Der er 26 deltagere.	Opfyldt.
Sprog og læsning - mål for daginstitutionsområdet	Der udarbejdes målformuleringer til alle daginstitutioner målrettet for aldersgruppen 0-3 år.	Målformuleringen skal være færdig udarbejdet.	Målformuleringerne for alle daginstitutionerne målrettet aldersgruppen 0-6 år er udarbejdet og pt. til høring ved lederne i daginstitutionerne og Det Børnehavepædagogiske Råd.o.	Opfyldt.
Fortsat etablering af vuggestuepladser	Der arbejdes fortsat med at etablere vuggestuepladser for at imødekomme forældrenes ønske om en dansk vuggestueplads. Status ultimo 2014 er 279 vuggestuepladser.	Der etableres to vuggestuer i Slesvig (78 pladser), en udvidelse i Hanved (9 pladser), en afdeling ved Jaruplund børnehave (10 pladser), en afdeling ved Borreby børnehave (10 pladser) og yderligere pladser i Kappel børnehave (9 pladser). Det samlede antal vuggestuepladser 395.	Antal vuggestuepladser 433 oprettet 5 pladser i Frederiksstad Børnehave og 5 pladser i Aventoft Børnehave.	Opfyldt
Anlæg og vedligeholdelse	Med de forholdsvis begrænsede midler, der er til rådighed til anlæg og vedligeholdelse, er Skoleforeningen fortsat i gang med at gennemføre grundlæggende saneringer for at tilgodese myndighedskrav på en række skoler og børnehaver. Dette er et mangeårigt og omfattende arbejde, da størstedelen af Skoleforeningens bygninger er fra begyndelsen af 1950'erne.	Den udarbejdede prioritetsliste danner basis for den omfattende plan over anlæg og vedligeholdelse af bygninger. I bilaget er projekter beskrevet, som søges at blive gennemført afhængig af de forhåndenværende midler.	Prioriteret lister er udarbejdet. Disse danner grundlag for løbende evaluering ift. prioritering af foreningens ressourcer.	Delvis opfyldt
Fremtidig brug af Christian Paulsen-Skolen	Der skal fortsat arbejdes på en effektivisering af forvaltningen bl.a. ved at udnytte lokaler på Christian Paulsen-Skolen. Det giver mulighed for at samle funktioner på et sted.	De resterende afdelinger skal være flyttet i 2. kvartal 2015.	Indflytningen af alle berørte afdelinger er nu afsluttet.	Opfyldt
Gustav Johannsen-Skolen	Om- og udbygning af Gustav Johannsen-Skolen.	1. byggeafsnit afsluttes og 2. byggeafsnit påbegyndes.	Forsinkelse af 2. byggeafsnit på grund af jordforurening. Derved blev nye beregninger nødvendige. Der må påregnes en forsinkelse på ca. 8 uger.	Delvist opfyldt. Uventet jordforurening udløste en forsinkelse på 8 uger.
Duborg-Skolen	Om- og udbygning af Duborg-Skolen.	Skoleforeningen skal sammen med A.P. Møller Fonden og arkitekterne nå frem til en samlet omkostningsvurdering af projektet, for derved at kunne definere projektets omfang i forhold til den økonomiske ramme. Herefter skal projektet kvalitetssikres af GMSH inden, der kan indgås en totalrådgiver-kontrakt som forudsætning for at byggeansøgninger og projektstart kan iværksættes.	På grund af juridiske vanskeligheder med "Praksisarkitekterne" var Skoleforeningen nødt til at skifte det ansvarlige arkitektfirma. "Praksisarkitekterne" nægtede at indgå en arkitektkontrakt med Skoleforeningen. Der bliver nu forhandlet en kontrakt til underskrift med "Bøller og Bahnmann", den forhenværende underentreprenør af "Praksisarkitekterne".	Ikke opfyldt. Et nødvendigt skift af arkitektfirma udløste en yderligere forsinkelse for iværksættelsen af projektet.
	Modernisering med midler fra Aktivregion er afsluttet.	Moderniseringen afsluttes 2. kvartal.	Moderniseringen er afsluttet.	

LEDELSESBERETNING

Opgave	Resultatkrav 2015	Resultatmål 2015	Status på målopfyldelsen	Opfyldelsesgrad pr. 31. december 2015
Børnemiljø - (at gøre demokratiske processer synlige i daginstitution og Sfo) Lovkrav i DK og Tyskland	Skal udarbejdes og fremgå af den Pædagogiske Læreplan. Loven kræver, at børn skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring.	Daginstitutioner har implementeret afsnittet om børnemiljø i de pædagogiske læreplaner. Tilbud om to kurser.	Daginstitutionerne afleverer dokumentation for implementeringen indtil den 15. september 2015. Der blev udbudt et kursus med 28 deltagere. Det viste sig, at behovet dermed var dækket.	Opfyldt.

Redegørelse for foreningens økonomiske udvikling

Det er 5. regnskabsår, at foreningen følger Statens regnskabsregler.

Ved vurdering af foreningens økonomiske præstationer skal der dog fortsat anvendes en vis forsigtighed, idet den fulde effekt af omlægningen reelt først vil kunne aflæses efter en 10-årig periode. Foreningens afskrivningsmæssige belastning vil derfor i et vist omfang fortsat være stigende i de kommende år i takt med, at effekten af foreningens driftsmidler og inventar genanskaffes.

Overordnet set er alle tilskud brugt til det bevilligede formål. Jeg henviser til de øvrige afsnit i ledelsesberetningen, samt målrapportering for foreningens forvaltningsmål. Driftstilskuddet har således bidraget til driften af vore skoler, daginstitutioner inklusive de nødvendige administrations- og supportenheder. I dette tilskud ligger også driften af Jaruplund Højskole og tilskud til elevers ophold på danske efterskoler.

Anlægstilskuddet til Gustav Johannsen-Skolen er gået til 1.del af om- og udbygningsprojektet (ved slutningen af 2015 er der i alt brugt 2,9 mio. € svarende til ca. 22 mio. d.kr.). Projektet blev desværre ramt af en forsinkelse pga. forurenede jord og byggesjusk, således at yderligere midler først trækkes i 2016).

Projekttilskuddene indeholder et projekt vi pga. personalemæssige forhold måtte aflyse (elevudveksling) - men nye projekter i de kommende år vil råde bod på aflysningen af dette. Pengene er tilbagebetalt/ hhv. aldrig udbetalt.

Markeringen af København-Bonn-erklæringen er afsluttet og har medført en (mindre) tilbagebetaling.

De to endnu ikke afsluttede projekter forløber efter planen. Vi har således set de første udkast til og resultater fra nye læsetests samt nye evalueringsredskaber og overdragelsesdokumenter ved indskoling. Der arbejdes sammen med UC-Syd stadig på den digitale indgangsportal for folkeskoleelever (Bliv klog på det danske mindretal) - og projektet skal være klart i 2016.

Der er i året foretaget en efterregulering af anlægstilskud, som ved en fejl var blevet tinglyst, som gæld. Panthæftelserne er efter godkendelse af Sydslesvigudvalget aflyst endeligt i 2015. Dette medfører, at anskaffelsessummen på de aktiver, hvortil der var ydet anlægstilskud er blevet reduceret med 8.192 t€, mens foreningens gæld er nedskrevet tilsvarende. Herudover henstod der et ikke tingbogssikret driftstilskud vedrørende Læk Danske skole på 1.914 t€. Dette er tillige modregnet i foreningens anskaffelsessum. Der er ingen afledte driftsmæssige effekter af reguleringen.

Årets resultat udviser et overskud på 564 t€, hvilket er tilfredsstillende og helt på niveau med ledelsens forventninger i budgettet.

LEDELSESBERETNING

Foreningen har i 2015 fastholdt det prioriterede niveau for vedligeholdelse med større vedligeholdelses- og forbedringsarbejder, hvor de største arbejder i 2015 blandt andet har berørt Oksevejens skole, der har fået renoveret sine el-installationer, tagrenovering på Måkær og Ungdomskollegiet og Ladelund Ungdomsskole, som har fået nyt køkken. Hertil kommer, at foreningen fortsat har igangværende initiativer, på blandt andet daginstitutionsområdet, hvilket dels afspejler sig i de igangværende anlægsinvesteringer og dels i en forøgelse i antallet af foreningens årsværk og lønomkostninger.

Initiativerne på daginstitutionsområdet afspejler sig tillige i indtægtssiden, hvor indtægter fra dette område alene er forøget 1.331 t€ i 2015 i form af driftstilskud fra kommuner og kredse samt forældrebetaling. Tilslutningen på daginstitutionsområdet dokumenterer med al ønskelig tydelighed, at foreningen afdækker et reelt behov. Børnetallet er således forøget fra 2.088 i 2013 til 2.212 børn i 2015, svarende til en vækst på 10%. Investeringen i dette område vil sikre et dansksproget tilbud til de yngste børn, og vil på sigt være medvirkende til at sikre et stabilt optag i skolerne.

Foreningen har i 2015 gennemført investeringer for i alt 11.183 t€ og havde ved årsafslutningen igangværende byggeprojekter for 4.564 t€. Foreningen har formået at holde likviditetsgraden på niveau med sidste år, idet likviditetsgraden pr. 31. 12. 2015 er 157,5, hvilket vurderes, at være rimelig i forhold til igangværende projekter og foreningens løbende kapitalbehov.

Betydningsfulde hændelser indtruffet efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke efter regnskabsårets afslutning indtruffet begivenheder af væsentlig betydning for Skoleforeningens finansielle stilling.

Væsentlige økonomiske forbindelser med andre institutioner, der modtager offentlige tilskud

Foreningen har ikke haft væsentlige forbindelser med andre institutioner, der modtager offentlige tilskud.

Foreningens forventninger til fremtiden

De økonomiske rammebetingelser og kommende udvikling

Tilskudssituationen

Tilskudssituationen fra Kiel er nogenlunde stabil, for Skoleforeningen har opnået en højere grad af planlægningsikkerhed på grund af en indført ligestilling på skole- og kørselsområdet. Forud for 2017, hvor overgangsordningen ophører, har vi brug for en ekstra politisk indsats for at kunne bevare det nuværende tilskuds niveau. De danske tilskud baserer sig principielt på en taxameterordning, hvilket betyder, at tilskuddets størrelse er afhængig af løn- og prisudviklingen i Danmark samt den konkrete udvikling af børne- og elevtallene i Sydslesvig - dog er der loft over sådan, at der ikke er tale om en egentlig taxameterordning, men snarere om en elevgrundlagsberegning forud for tilskudstildeling.

LEDELSESBERETNING

Foreningens forventninger til fremtiden (fortsat)

Da børne- og elevtallet er nogenlunde stabilt, og da pris- og lønudviklingen er forholdsvis lav, må Skoleforeningen forvente, at de danske bevillinger vil være forholdsvis uændrede i de kommende år. Det kan dog ikke udelukkes helt, at bevillingerne fra Danmark rammes af besparelser i takt med de generelle danske sparetiltag inden for det offentlige, men i første omgang er Sydslesvigbevillingen ikke ramt.

I de senere år har flere elever ønsket at komme på et efterskoleophold i Danmark. Det har betydet en højere udgift, idet Skoleforeningen yder tilskud for hver elev, som ikke er dansk statsborger. På indtægtssiden gælder, at elever, der tager på efterskoleophold i Danmark, både reducerer det danske og det tyske tilskud, da eleverne hverken tæller med i danske eller slesvig-holstenske rene tilskud. Skoleforeningen må fortsat fremover påregne, at tilkøbe konsulentytelser fra tysk side for børn med særlige behov. Derfor må Skoleforeningen være indstillet på at arbejde med en større økonomisk buffer, som så har betydning for investeringer af forskellig art.

Rejsekontor

Rejsekontoret arbejder på andet år med at støtte de målrettede initiativer, der skal øge antallet af sommerferiebesøg hos ferieværter i Danmark. Derudover udvikles fortsat elevudvekslingsprogrammet i uge 45-47 på institutionsplan i Danmark og i Sydslesvig. Rejsekontoret udbygger de forskellige digitale platforme, der servicerer interessenter indenfor efterskoler, lejrskoler og diverse besøg til Sydslesvig. Det sker via en kontakttjeneste, der servicerer pædagogiske rejser og møder fra Danmark. Gensidig udveksling mellem Danmark og Sydslesvig bliver etableret og forberedt med start i sommerferien 2017. Initiativerne koordineres og udvikles i samarbejde med projekterne i "Oplev Sydslesvig", som omfatter et samarbejdsprojekt med Grænseforeningen og de øvrige organisationer i Sydslesvig samt projektet Feriebørn 2.0, som sker i samarbejde med Grænseforeningen.

Inklusion

På baggrund af Styrelsens beslutning om indsatsområdet "Styrk læringsmiljøerne og løft fagligheden" er der nedsat et udvalg til evaluering af Skoleforeningens inklusionspraksis på daginstitutions- og skoleområdet. PPR og skolekontoret har udarbejdet en beskrivelse af vores inklusionspraksis, som skal holdes op imod en inklusionspolitik som grundlag for evt. nye tiltag iht. en kommende styrelsesbeslutning. Udvalget har udarbejdet et forslag til inklusionspolitik, som er blevet drøftet med en feed-back-gruppe bestående af ledere fra daginstitutions- og skoleområdet, og nu skal fremlægges i Styrelsen.

Der føres samtaler med undervisningsministeriet i Kiel om muligheder for samarbejde. Yderligere er emnet inklusion i fokus på vores fælles lederkonference i februar 2016, samt en del af kursustilbuddet for skoleåret 2016/17 for såvel daginstitutions- og skoleområdet.

Pædagogisk praksis

Skolekontoret er fortsat i gang med at videreudvikle de pædagogiske indsatser, der styrker læringsmiljøerne og løfter fagligheden på skolerne. Det sker ved centrale indsatser:

- Fællesevaluering - der er etableret en evalueringstjeneste (EVA-tjenesten) i samarbejde med konsulentgruppen ved Skolekontoret og PPR, der koordinerer den nye fælles evaluering, som erstatter den hidtidige evaluering med de centralt stillede faglige prøver. Evalueringen bliver udvidet til flere klassetrin således, at det fremover er muligt at følge den enkelte elevs og klassens progression. Det støtter læreren i den målrettede planlægning og evaluering af undervisningen. EVA-tjenesten afleverer rapporter i november måned til direktionen og til skolerne, så der derefter af alle aktører kan træffes strategiske beslutninger for den pædagogiske praksis. Starter i skoleåret 2016/2017.

LEDELSESBERETNING

Foreningens forventninger til fremtiden (fortsat)

- **Evaluering af fagmål for eleven** - der er udviklet tabellariske fagmål for 1.-7. klassesetrin for alle fag samt fagbilag til hovedfagene. Evalueringen af fagmålene bruges til den halvårslige udtalelse for elevens standpunkt. Fagmålene er et værktøj til planlægningen og evalueringen af undervisningen og den kvalificerer skole/hjem-samtaler. Starter i skoleåret 2016/2017.
- **Nye fagmål for fagene** - i forlængelse af udviklingsarbejdet "evaluering af fagmål for eleven" har Skolekontoret igangsat udviklingen af nye læseplaner for fagene. Læseplanerne tager udgangspunkt i de nye danske forenklede fagmål og kompetencemål samt de nye slesvig-holstenske fagmål. Arbejdet afsluttes i 2017.
- **Læseindsatsen** - arbejdet med at forbedre elevernes læseresultater fortsætter i skoleåret 2016/2017 via forskellige tiltag. I skoleåret tildeles ca. samme timeressource som i skoleåret 2015/2016 til den forebyggende læseindsats. Læseindsatsen er målrettet klassesetrinene 1.-3., 4.-6. og 7.-10. I de forskellige faser koordinerer skolernes læseressourcepersoner indsatsen med skolens leder. Team Læs (fagkonsulenterne for fagene dansk og tysk samt PPR konsulenten for specialundervisning) evaluerer skolernes læsehandleplaner med de enkelte skoler. Der gennemføres "roadshows" i fælleskoledistrikterne med emnet faglig læsning i fagene. Her deltager alle fagkonsulenter som aktører.

Der er stillet ekstraordinære midler til rådighed i budgettet 2016 til rekvirering af evalueringmateriale samt anskaffelse af læsekasser. Udvalget Sprog og Læsning planlægger i samarbejde med CfU og de øvrige foreninger i Sydslesvig en stor læsefestival i foråret 2017. Målene for sprog og læsning på skoleområdet 1.-10. klassesetrin er færdigstillet og er indarbejdet i en samlet måbeskrivelse for "sprog og læsning 0 år-10. klassesetrin". Ved siden af denne læseindsats iværksætter Center for Undervisningsmidler fortsat en række læseinitiativer for at styrke indsatsen i skolerne:

Smart Parat Svar, Stormester i oplæsning, Gi' en historie, Læseraketten, Orla Prisen, Morgengry, Pædagogisk eftermiddag om læsning, Læsekasser, Digital læsning - frilæsning.dk, Årets børne- og ungdomslitteratur (indirekte initiativ). Nyt initiativ er forfatterspireprojektet "Skriv på grænsen", som er et tilbud for elever, der har et særligt forfatters talent.

Der afholdes tilbud om pædagogiske dage for skolerne i uge 35, hvor de centrale pædagogiske indsats, herunder fællesevaluering og evaluering af fagmål for eleven, implementeres i skolerne. Konsulentgruppen gennemfører dagen.

Sprog og læsning for daginstitutionsområdet

Sprogkurser

I det kommende år bliver det igen muligt at udbyde et såkaldt videregående sprogkursus på i alt 7 dage i samarbejde med UC-Lillebælt. Tidligere kursister har gjort rigtig gode erfaringer med at sætte sig selv i spil for at give den daglige sprogpædagogiske indsats nye tilgange i arbejdet med tosprogede børn i alderen 0-6 år. Kurset fokuserer på følgende emner: sprogpædagogiske strategier, der beforder børns sproglige udvikling, samtaler i hverdagen, dialogisk oplæsning og tematisk fokus. Sprogvurderingsmaterialer + handleplaner og forudsætninger for læsningen. Ligeledes vægter kurset, at den enkelte reflekterer over egne rutiner, metoder, vaner og satser på vejledningsforløb i et voksendidaktisk perspektiv.

Supplerende sprogvurderingsmaterialet TRAS- sproget på vej

Evalueringen af daginstitutionernes arbejde med sprogvurderinger har vist, at TRAS-materialet (tidlig registrering af sprogudvikling) justeres for at give mere klarhed omkring registreringen af barnets udvikling på sprog to og den efterfølgende fokuserede indsat i forhold til sprog to. Materialet er et supplerende sprogvurderingsmateriale og blevet udarbejdet i samarbejdet med vores sprogvejleder og hedder "TRAS- sproget på vej". TRAS-sproget på vej blev prøvekørt i 4 institutioner og foreligger nu klar til brug. Der udbydes en sprogpædagogisk eftermiddag som italesætter prøvefasen og planlægger en opfølgningseftermiddag. Ligeledes skal en spørgeskemaundersøgelse i slutningen af 2016 kortlægge resultaterne for at sikre videreudviklingen af materialet.

LEDELSESBERETNING

Foreningens forventninger til fremtiden (fortsat)

Førskolegruppetests bliver til en "førskolesprogtest-kuffert"

De aktuelle førskolegruppetests er fra 2002. I forlængelse af de seneste initiativer indenfor indsatsområdet "Sprog & Læsning" blev det tydeligt, at de eksisterende tests ikke længere er tidssvarende og skal tilpasses til de i år reviderede mål for "Sprog & Læsning" og den nye forældre-sprogfolder. Det er sprogvejleder Helle Witt-Nommensen, der i samarbejde med institutionerne står for udarbejdelsen. Vi tilstræber, at de nye tests er klar til sommer 2016. Det nye materiale består både af kopiark og varierede sprogpædagogiske materialer, som samles i en kuffert og sigtes at kunne bruges hele året. Hver institution bliver udstyret med en "førskolesprogtest-kuffert"

Indsatsområdet "krop & bevægelse"

Arbejdet med forældrefolderen "krop og bevægelse" er afsluttet og folderen sendt ud. I 2016 udarbejdes motoriske milepæle for indsatsområdet "krop & bevægelse". Børns fysiske aktivitet har væsentlig betydning for hjernens udvikling. Derfor er barnets motoriske udvikling omdrejningspunkt når ny viden og færdigheder tilegnes. Milepælene sigter, at skabe forståelse og skal sikre, at medarbejderne understøtter barnets læring og udvikling i forhold til planlægning af den målrettede indsats. Milepælene udarbejdes i samarbejde med Oksevejens Børnehave og andre tværfaglige samarbejdspartnere. Der planlægges en pædagogisk eftermiddag "Krop & bevægelse" i medio juni, hvor milepælene bliver sat i centrum og forældrefolderen evalueret.

Vuggestuepladser

I december 2015 kan Skoleforeningen i alt tilbyde 459 pladser til aldersgruppen 0-3, og har dermed i løbet af de seneste 6 år gennemsnitligt kunnet etablere omkring 50 pladser per år. For at imødekomme familiernes fortsat stigende behov for danske vuggestuepladser, sættes også fremover fokus på udvidelsen af dagtilbud til børn i alderen under 3 år.

I det kommende år etableres 5 pladser i Tønning Børnehave og 20 pladser i Ringvejens Vuggestue. I tilfælde af positiv svar ift. tilskudsansøgningerne forventes at etablere 10 pladser i Skovlund henholdsvis Husum Børnehave samt 20 pladser i ny institution i Harreslev.

Anlæg og vedligeholdelse

Med de forholdsvis begrænsede midler, der er til rådighed til anlæg og vedligeholdelse, er Skoleforeningen fortsat i gang med at gennemføre grundlæggende saneringer for at tilgodese myndighedskrav i en række daginstitutioner og skoler. Dette er et mangeårigt og omfattende arbejde, da størstedelen af Skoleforeningens bygninger er fra begyndelsen af 1950'erne. Hvert år udarbejdes en prioriteringsliste, som danner basis for den omfattende plan over anlæg og vedligeholdelse af bygninger. I bilaget er de mest påtrængende projekter beskrevet, som søges gennemført i løbet af 2016 og 2017.

Gustav Johannsen-Skolen

Ca. 50% af nybygningsfasen er afsluttet. Forsinkelsen skyldes jordforureninger - og vil betyde en forsinkelse på mindst 3 måneder - sådan at nybygningsfasen (byggeafsnit 2) ikke kan være afsluttet før slutningen af 2016.

Sild-konceptet

Byggefase 2 i helhedskonceptet Sild afventer, at der gives en anlægsbevilling fra Sydslesvigudvalget i 2016. Målet var, at vi i løbet af 2016 skulle nå oprettelse af 1 ny boligblok med i alt 3 lejligheder og påbegyndelse (70%) af boligblok 2 med tre lejligheder - men på grund af den uvildige undersøgelse inden en tildeling af bevilling, vil byggeriet tidligst starte til foråret og således være ca. 3 måneder forsinket fra start i forhold til det opstillede mål

Duborg-Skolen

Målet for 2015 var påbegyndelse af byggefase 1: ny scienceafdeling på sportshallen, ombygning af en del af Kjær og Richter afdelingen. 20 % af byggefase 1 skulle være afsluttet, men der afventes stadig en juridisk afklaring i forbindelse med skiftet til en tysk totalentreprenør.

Den udestående afklaring gælder det danske arkitektfirma bag renoveringsplanerne.

LEDELSESBERETNING

Foreningens forventninger til fremtiden (fortsat)

Overenskomster og direktørskifte

Med udgangen af 2015 opsagdes overenskomsterne med hovedparten af de pædagogiske medarbejdere, dvs. pædagogerne, lærerne og gymnasielærerne. Samtidigt fratrådte Anders Molt Ipsen som direktør og med starten af 2016 tiltrådte Lars Kofoed-Jensen.

Der skal således forhandles en ny overenskomst på pædagog-, lærer-og gymnasielærerområdet. Det tilsigtes, at forhandlingerne afsluttes 2016, og at en ny ok kan træde i kraft i skoleåret 2016/17.

Direktørskiftet kan dog betyde, at overenskomstforhandlingerne først kommer i gang hen på foråret.

Resultat og overskudsdisponering

Årets resultat blev et overskud på 563.744 €.

Foreningens styrelse foreslår, at årets resultat overføres til næste år.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsrapporten for Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. for 2015 er aflagt i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget.

Årsrapporten er udarbejdet efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning eller måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger og nedskrivninger.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde foreningen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå foreningen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning eller måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Den regnskabsmæssige værdi af materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved normal afskrivning. Hvis dette er tilfældet, foretages nedskrivning til den lavere genindvindingsværdi.

RESULTATOPGØRELSEN

Indtægtskriterium

Foreningens indtægter består hovedsageligt af driftstilskud fra Undervisningsministeriet samt tilskud fra Tyskland. Driftstilskud indtægtsføres i de regnskabsår, hvortil disse fra tilskudsyders side er bevilliget.

Tilskud til projekter indtægtsføres i takt med projekternes færdiggørelsesgrad og under hensyntagen til en eventuel egenfinansieringsandel.

Øvrige tilskud, der er øremærket til anskaffelse af aktiver, modregnes i aktivets anskaffelsessum, med mindre der er tilknyttet særlige forpligtelser i relation til tilskuddet. I disse tilfælde passiveres tilskuddet og afvikles i takt med, at forpligtelsen opfyldes.

Øvrige indtægter indregnes i resultatopgørelse i takt med, at de indtjenes. Afgørelse af, om indtægter anses for indtjent, baseres på, hvorvidt der er indgået en forpligtende aftale, samt om ydelsen er leveret.

Omkostninger

Omkostninger omfatter omkostninger til undervisning, ejendomsdrift og administration fordelt på personaleudgifter, øvrige udgifter, afskrivninger mv.

Personaleomkostninger omfatter løn og gager, inklusiv pensioner samt andre omkostninger til social sikring mv. til foreningens medarbejdere. I personaleomkostninger er fratrukket modtagne godtgørelser fra offentlige myndigheder.

Periodisering

Udgifter og indtægter er henført til det regnskabsår, de vedrører, uden hensyn til betalingstidspunktet. Udgifterne er således medtaget i det år, hvor ydelsen modtages eller arbejdet præsteres. Indtægterne henføres til det år, hvori retten erhverves eller optjenes.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS**Skat**

Foreningen er godkendt som almennyttig forening og er således ikke skattepligtig.

Ekstraordinære poster

Ekstraordinære indtægter og omkostninger indeholder indtægter og omkostninger, som hidrører fra begivenheder eller transaktioner, der klart afviger fra den ordinære drift, og som ikke forventes at være af tilbagevendende karakter.

BALANCEN**Materielle anlægsaktiver**

Grunde og bygninger, driftsmateriel samt bus, traktorer mv. måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af den skønnede restværdi efter afsluttet brugstid. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider og restværdi.

	Brugstid	Restværdi
Bygninger ekskl. grundværdier.....	50 år	0%
Driftsmateriel, ejendomsdrift.....	5-10 år	0%
Bus, traktorer mv.....	5-10 år	0%

Småanskaffelser med en kostpris på under 6.700 € pr. enhed indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen i anskaffelsesåret.

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgspris med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under andre indtægter.

Værdipapirer

Værdipapirer måles til kostpris. I tilfælde, hvor kostprisen overstiger nettorealiseringsværdien, nedskrives til denne lavere værdi.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-princippet. I tilfælde, hvor nettorealiseringsværdien er lavere end kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi.

Tilgodehavender

Tilgodehavender værdiansættes til pålydende værdi med fradrag af nedskrivninger til dækning af mulige tab opgjort på grundlag af en individuel vurdering af de enkelte tilgodehavender.

Periodeafgrænsningsposter, aktiver

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under aktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Midler, der forvaltes

Midler, der forvaltes, optages under henholdsvis langfristet eller kortfristet gæld afhængig af forvaltningsperioden.

Andre hensatte forpligtelser

Hensættelser omfatter forventede omkostninger til pension og lønninger.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Gældsforpligtelser

Finansielle forpligtelser indregnes ved lånoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte låneomkostninger. I efterfølgende perioder måles de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden.

Lån ydet mod pant i foreningens ejendomme optages under langfristet gæld. For lån, ydet af den danske stat, er der ingen forældelsesfrister. Anlægstilskud fra tyske tilskudsgivere afskrives fra långivers side linært over 25 år, men frigives først pantmæssigt efter 25 år. Foreningen indtægtsfører først tilskuddet på det tidspunkt, hvor pantet aflyses.

Gæld i øvrigt er målt til amortiseret kostpris svarende til nominal værdi.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post.

Hvis valutapositionen anses for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes urealiserede værdireguleringer direkte på egenkapitalen.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

PENGESTRØMSOPGØRELSEN

Pengestrømsopgørelsen viser foreningens pengestrømme for året samt likvider og træk på kassekredit ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driftsaktivitet præsenteres indirekte med udgangspunkt i årets resultat, reguleret for ikke-kontante driftsposter samt ændring i driftskapitalen.

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af anlægsaktiviteter.

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter optagelse af og afdrag på langfristet gæld.

Likvider omfatter likvide beholdninger samt træk på driftskrediten.

RESULTATOPGØRELSE 1. JANUAR - 31. DECEMBER

	Note	Regnskab 2015 €	Budget 2015 €	Regnskab 2014 1.000 €
Tilskud.....	1	101.341.708	100.475.760	99.405
Brugerbetaling.....	2	7.222.487	7.851.000	6.797
Andre indtægter.....	3	1.663.520	1.492.480	1.557
INDTÆGTER.....		110.227.715	109.819.240	107.759
Lønomkostninger.....	4	87.690.192	87.802.540	86.083
Driftsudgifter.....	5	11.180.052	10.826.690	10.765
Udgifter til bygninger og grunde.....	6	9.701.541	10.135.340	9.824
Driftsudgifter på andre områder.....	7	1.030.982	1.029.670	1.042
DRIFTSOMKOSTNINGER.....		109.602.767	109.794.240	107.714
RESULTAT FØR FINANSIELLE POSTER M.FL.....		624.948	25.000	45
Finansielle indtægter mv.....	8	6.942	50.000	60
Finansielle omkostninger.....	9	-68.146	-75.000	-70
Finansielle poster.....		-61.204	-25.000	-10
ÅRETS RESULTAT.....		563.744	0	35

BALANCE 31. DECEMBER

AKTIVER	Note	2015 €	2014 1.000 €
Ejendomme.....		146.913.362	154.206
Igangværende byggerier.....		4.563.902	5.350
Inventar, undervisning.....		194.215	232
Biler, busser, traktorer mv.....		162.952	168
Materielle anlægsaktiver.....	10	151.834.431	159.956
ANLÆGSAKTIVER.....		151.834.431	159.956
Varebeholdninger.....		60.249	56
Tilgodehavender.....		1.092.705	475
Periodeafgrænsningsposter.....	11	3.285.845	3.481
Værdipapirer.....		750	1
Likvide beholdninger.....	12	11.825.557	12.947
Legatkapital.....	15	690.213	653
OMSÆTNINGSAKTIVER.....		16.955.319	17.613
AKTIVER.....		168.789.750	177.569
PASSIVER			
Saldo 1. januar.....		9.243.057	9.124
Opskrivningshenlæggelser.....		54.194.516	54.279
Henlæggelser.....		87.230	0
Årets resultat.....		563.744	35
EGENKAPITAL.....	13	64.088.547	63.438
Hensatte forpligtelser.....	14	861.669	711
HENSATTE FORPLIGTELSE		861.669	711
Legatkapital.....		690.213	653
Finansiering igangværende byggerier.....		1.001.936	1.002
Anlægslån sikret i Tingbogen.....		90.571.675	96.210
Anlægslån ikke tilskudssikret i Tingbogen.....		456.000	3.107
Bankgæld.....		356.144	385
Langfristet gæld.....	16	93.075.968	101.357
Kortfristet del af langfristet gæld.....	16	29.495	28
Anden kortfristet gæld.....	17	6.704.518	8.048
Periodeafgrænsningsposter.....	18	4.029.553	3.987
Kortfristet gæld.....		10.763.566	12.063
GÆLD.....		103.839.534	113.420
PASSIVER.....		168.789.750	177.569
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	19		
Eventualforpligtelser	20		

PENGESTRØMSOPGØRELSE

	2015	2014
	€	1.000 €
Årets resultat.....	563.744	35
Afskrivninger indeholdt i resultatet.....	3.266.502	3.273
Ændring i varebeholdninger.....	-3.933	4
Ændring i tilgodehavender.....	-618.095	1.655
Ændring i periodeafgrænsningsposter, aktiver.....	195.462	-152
Modtagne gaver.....	87.230	116
Ændring i hensættelser.....	150.324	-2.925
Ændring i kortfristet gæld.....	-1.299.612	294
DRIFTENS LIKVIDITETSVIRKNING.....	2.341.622	2.300
Betaling for anlægsaktiver.....	-5.834.280	-10.054
Modtaget fra salg af anlægsaktiver.....	0	0
INVESTERINGER LIKVIDITETSVIRKNING.....	-5.834.280	-10.054
Tilbagebetaling af gæld.....	-28.343	-27
Låneprovnu/tilskud (Tingbogssikret), netto.....	2.399.546	1.037
FINANSIERINGENS LIKVIDITETSVIRKNING.....	2.371.203	1.010
ÅRETS LIKVIDITETSVIRKNING FRA DRIFTEN, INVESTERINGER OG FINANSIERING.....	-1.121.455	-6.744
Likvide beholdninger og kassekredit primo.....	12.947.012	19.691
Likvide beholdninger og kassekredit ultimo.....	11.825.557	12.947

NOTER

	Regnskab 2015 €	Budget 2015 €	Regnskab 2014 1.000 €	Note
Tilskud				1
Tilskud fra Sydslesvigudvalget.....	43.556.328	43.557.190	43.006	
Tilskud fra Pensionfonden.....	9.919.971	9.710.000	9.687	
Projekttilskud fra Sydslesvigudvalget.....	51.333	0	102	
Danske tilskud.....	53.527.632	53.267.190	52.795	
Tilskud til skoledrift.....	36.784.348	36.858.550	36.603	
Tilskud til SFO.....	103.476	120.000	122	
Øvrige tilskud.....	103.981	50.000	68	
Tilskud til voksenundervisning.....	26.412	22.320	26	
Tilskud til Jaruplund Højskole.....	75.000	75.000	72	
Tilskud Slesvig-Holsten.....	37.093.217	37.125.870	36.891	
Tilskud amter og kommuner				
Tilskud fra kredse og kommuner til børnehaver.....	10.249.560	9.766.000	9.245	
Tilskud fra kredse og kommuner til SFO.....	97.930	125.000	121	
Tilskud fra kredse og kommuner til elevbefordring.....	182.467	65.000	189	
Tilskud til voksenundervisning.....	57.097	60.000	60	
Tilskud fra kredse og kommuner til skolevejledning mv.....	133.805	66.700	104	
	10.720.859	10.082.700	9.719	
Tilskud i alt.....	101.341.708	100.475.760	99.405	
Brugerbetaling				2
Forældrebetaling lærermidler.....	149.190	160.000	157	
Forældrebetaling børnehavebidrag.....	5.098.743	5.610.000	4.771	
Forældrebetaling SFO.....	654.309	640.000	626	
Forældrebetaling buskort.....	318.427	335.000	315	
Elevbetaling høj- og efterskoler, kollegiet og lejrskole.....	302.922	290.000	272	
Deltagerbetaling voksenundervisning.....	180.547	190.000	212	
Elevbetaling Jaruplund Højskole.....	508.606	626.000	467	
Hensættelse til tab på debitorer.....	9.743	0	-23	
	7.222.487	7.851.000	6.797	
Andre indtægter				3
Leje- og varmeindtægter.....	272.274	268.400	268	
Salg af el og varme.....	16.410	37.300	20	
Indtægter fra kantiner.....	120.582	110.000	119	
Øvrige indtægter Jaruplund Højskole.....	113.343	91.780	87	
Frigivet pant.....	255.646	255.000	153	
Provenu afhændede anlægsaktiver.....	0	0	26	
Indtægter fra projekter.....	0	0	0	
Indtægter decentrale institutioner.....	786.694	700.000	793	
Øvrige indtægter.....	98.571	30.000	91	
	1.663.520	1.492.480	1.557	

NOTER

	Regnskab 2015 €	Budget 2015 €	Regnskab 2014 1.000 €	Note
Lønoms-kostninger				4
Skoleområdet.....	40.085.019	41.031.090	40.717	
Daginstitutionsområdet.....	16.285.489	15.682.000	14.556	
SFO-området.....	1.341.062	1.321.000	1.286	
Teknisk-administrativt personale.....	8.444.913	8.826.150	8.288	
Øvrigt personale.....	511.780	640.000	630	
Sociale forsikringer.....	8.464.639	7.994.800	8.313	
Efter- og videreuddannelse.....	387.196	400.000	410	
Pensionsydelse.....	11.432.877	11.175.000	11.158	
Jaruplund Højskole.....	737.217	732.500	725	
	87.690.192	87.802.540	86.083	
Driftsudgifter				5
Undervisnings- og beskæftigelsesmaterialer, bloktilskud mv.....	2.779.133	3.211.190	2.777	
Anskaffelser og inventar under 6.700 €.....	513.670	275.440	559	
Vedligeholdelse og forsikring af inventar.....	95.457	76.000	76	
Bogbus, pedelbiler mv.....	67.036	66.600	67	
Edb.....	1.139.351	930.000	1.028	
Befordring af elever og børnehavebørn.....	5.116.850	4.943.320	4.867	
Administrationsudgifter (kørsel, telefon, annoncer mv.).....	848.452	669.340	812	
Informationspolitik.....	153.397	140.000	139	
Undervisningsudgifter mv. Jaruplund Højskole..	386.817	455.700	379	
Afskrivninger.....	79.889	59.100	61	
	11.180.052	10.826.690	10.765	
Udgifter til bygninger og grunde				6
Vedligeholdelse, istandsættelse, eftersyn tekniske anlæg.....	2.473.353	2.504.150	2.616	
Varme.....	1.257.447	1.347.000	1.183	
El.....	682.010	820.000	848	
Vand.....	197.010	205.000	193	
Vedligeholdelse lejligheder.....	56.994	50.000	47	
Grundskat, renovation.....	214.194	218.100	215	
Rengøring.....	803.192	803.890	762	
Leje.....	240.992	238.500	215	
Vagtselskab og vintertjeneste.....	416.592	385.700	367	
Forsikringer.....	101.972	135.000	80	
Ejendomsudgifter Jaruplund Højskole.....	69.798	78.000	85	
Diverse udgifter lejligheder.....	1.374	0	1	
Afskrivninger ejendomme.....	3.186.613	3.350.000	3.212	
	9.701.541	10.135.340	9.824	

NOTER

	Regnskab 2015 €	Budget 2015 €	Regnskab 2014 1.000 €	Note
Driftsudgifter på andre områder				7
Lejrskoler, internatere mv.	269.678	267.170	272	
Tilskud til ophold på efterskoler i Danmark.....	257.971	325.000	212	
Udgifter til kantiner.....	112.149	110.000	103	
Udgifter til voksenundervisning.....	339.851	327.500	349	
Udgifter til projekter.....	51.333	0	106	
	1.030.982	1.029.670	1.042	
 Finansielle indtægter mv.				 8
Renteindtægter.....	6.923	50.000	60	
Renteindtægter Jaruplund Højskole.....	19	0	0	
	6.942	50.000	60	
 Finansielle omkostninger				 9
Renteudgifter.....	16.003	20.000	17	
Konto- og vekselgebyrer.....	43.823	35.000	33	
Kursdifferencer.....	8.320	20.000	20	
	68.146	75.000	70	

NOTER

				Note
Materielle anlægsaktiver				10
	Ejendomme	Igangværende byggerier	Inventar	
Anskaffelsessum 1. januar 2015.....	112.261.773	5.349.952	279.895	
Tilgang til anskaffelsespriser.....	5.966.818	5.180.768	7.703	
Afgang til anskaffelsespriser.....	-12.890.964	-5.966.818	0	
Anskaffelsessum 31. december 2015.....	105.337.627	4.563.902	287.598	
Opkrivninger 1. januar 2015.....	54.194.516	0	0	
Opkrivninger 31. december 2015.....	54.194.516	0	0	
Afskrivninger 1. januar 2015.....	12.250.454	0	47.765	
Afskrivninger solgte aktiver.....	-2.818.286	0	0	
Årets afskrivninger	3.186.613	0	45.618	
Afskrivninger 31. december 2015.....	12.618.781	0	93.383	
Bogført værdi 31. december 2015.....	146.913.362	4.563.902	194.215	
Heraf udgør opkrivninger.....	54.194.516	0	0	
			Biler, busser og traktorer	
Anskaffelsessum 1. januar 2015.....			217.757	
Tilgang til anskaffelsespriser.....			28.943	
Anskaffelsessum 31. december 2015.....			246.700	
Afskrivninger 1. januar 2015.....			49.477	
Årets afskrivninger			34.271	
Afskrivninger 31. december 2015.....			83.748	
Bogført værdi 31. december 2015.....			162.952	
		2015	2014	
		€	1.000 €	
Periodeafgrænsningsposter				11
Lønninger og pensionsbidrag.....		3.187.101	3.413	
Andre forudbetalinger.....		98.744	68	
		3.285.845	3.481	

NOTER

	2015 €	2014 1.000 €	Note	
Likvide beholdninger			12	
Kassebeholdning.....	3.207	6		
Union Bank - løbende konto.....	3.646.615	5.371		
Union Bank - børnehavebidrag.....	52.755	353		
Sydbank - løbende konto.....	2.352.519	1.805		
BG Bank - girokonto.....	531.467	245		
Nospa.....	4.118.785	4.115		
Konti, legater og fonde vedrørende institutionerne.....	1.003.771	936		
Bankindestående, frie gaver.....	116.438	116		
	11.825.557	12.947		
Egenkapital			13	
	Fri egenkapital	Opskrivnings- henlæggelse	Henlæggelser	I alt
Egenkapital 1. januar 2015.....	9.243.057	54.194.516	0	63.437.573
Forslag til årets resultatdisponering.....	563.744			563.744
Modtaget båndlagt gave.....			87.230	87.230
Egenkapital 31. december 2015.....	9.806.801	54.194.516	87.230	64.088.547

NOTER

	2015 €	2014 1.000 €	Note
Hensatte forpligtelser			
Pligtforsikring			14
Saldo primo.....	186.000	187	
Anvendt i året.....	2.000	-1	
	188.000	186	
Løn			
Saldo primo.....	422.640	3.262	
Hensat i året.....	0	0	
Anvendt i året.....	225.360	-2.839	
	648.000	423	
Førtidspension (Altersteilzeit)			
Saldo primo.....	187.458	187	
Anvendt i året.....	-181.045	-108	
	6.413	79	
Øvrige			
Saldo primo.....	23.892	0	
Hensat i året.....	0	32	
Anvendt i året.....	-4.636	-9	
	19.256	23	
	861.669	711	
Legatkapital			
Legater og fonde.....	690.213	653	15
	690.213	653	

NOTER

Note

Langfristede gældsforpligtelser

16

	1/1 2015 Gæld i alt	31/12 2015 Gæld i alt	Afdrag næste år	Langfristet gæld 31/12 2015	Restgæld efter 5 år
Legatkapital					
Diverse legater og fonde med formål.....	652.642	690.213	0	690.213	690.213
	652.642	690.213	0	690.213	690.213
Finansiering igangværende byggerier					
Pantsikrede projekter.....	1.001.936	1.001.936	0	1.001.936	1.001.936
	1.001.936	1.001.936	0	1.001.936	1.001.936
Tilskudssikret i Tingbogen					
Anlægslån fra Danmark.....	77.375.148	69.182.904	0	69.182.904	69.182.904
Anlægslån fra Landet Slesvig-Holsten.....	17.359.908	17.168.262	0	17.168.262	15.644.612
Anlægslån fra Forbundsrepublikken Tyskland..	255.646	255.646	0	255.646	0
Anlægslån fra øvrige kommuner mv.....	1.218.863	3.964.863	0	3.964.863	3.964.863
	96.209.565	90.571.675	0	90.571.675	88.792.379
Ikke tilskudssikret i Tingbogen					
Anlægslån fra Danmark.....	1.902.985	0	0	0	0
Anlægslån fra Landet Slesvig-Holsten.....	1.204.000	456.000	0	456.000	0
	3.106.985	456.000	0	456.000	0
Bankgæld					
Nord-Ostsee Sparkasse.....	413.982	385.639	29.495	356.144	0
	413.982	385.639	29.495	356.144	0
	101.385.110	93.105.463	29.495	93.075.968	90.484.528

2015
€2014
1.000 €

Anden kortfristet gæld

17

Kreditorer.....	2.130.417	3.369
Skyldige poster vedrørende kildeskat.....	1.279.290	1.281
Skyldig feriegodtgørelse.....	1.031.300	1.097
Midler bundet til igangværende projekter.....	2.082.663	2.188
Skyldig ATP og feriepenge vedr. ansatte i Danmark.....	173.000	74
Anden gæld.....	7.848	39
	6.704.518	8.048

NOTER

	2015 €	2014 1.000 €	Note
Periodeafgrænsningsposter			18
Modtagne tilskud.....	3.182.485	3.161	
Pensioner.....	845.642	818	
Andre forudbetalinger.....	1.426	8	
	4.029.553	3.987	
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser			19
Til sikkerhed for ydede anlægstilskud er der til den danske stat, Forbundsrepublikken Tyskland, Slesvig-Holsten m.fl. afgivet sikkerhed i foreningens bygninger.			
Tilbagebetalingsforpligtelsen vedrørende pant fra Forbundsrepublikken Tyskland samt Landet Slesvig-Holsten reduceres lineært over en 25-årig periode.			
Eventualforpligtelser			20
Sygeforsikring pensionister.....	18.765.643	18.766	
Pensionstillæg.....	29.827.879	29.828	
Revision			21
Honorar for revision.....	34.900	33	
Honorar for vurdering af almennyttighed og moms­mæssig assistance HPO.....	19.055	8	
Honorar for regnskabs­mæssig assistance.....	10.087	17	
Honorar for ledelses­mæssig assistance og rådgivning.....	6.160	7	
	70.202	65	